

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3050/2018. (II. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egre Törvényszék 2.Pf.20.083/2017/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó szabályszerűen igazolt jogi képviselője útján nyújtott be alkotmányjogi panaszt az Egri Járásbíróság 7.P.21.492/2016/19. számú ítéletével, és az Egre Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.083/2017/9. számú ítéletével szemben.
- [2] 1.1. Az indítványozó (a támadott bírói döntés szerinti perben alperes) és egy gazdasági társaság (a továbbiakban: Bt.) között 2009. március 31-én váltószereződés jött létre. A Bt. a váltó kibocsátója volt, az alperes pedig az elfogadó, a váltó birtokosa. Mivel a váltó kifizetése nem teljesült, az indítványozó mint jogosult kérte fizetési meghagyás kibocsátását az egyetemleges kötelezettekkel, köztük a felperessel szemben. A fizetési meghagyást 2010. november 29-én bocsátották ki, amely 2011. január 5-én vált jogerőssé. Ez alapján az indítványozó kérelmére 2016. március 3-án 32014/Ü/70134/2016/4. sorszámon végrehajtási lap kibocsátására került sor. Az indítványozó kérelmére a felperessel szemben végrehajtási eljárás is indult egy másik 32014/Ü/30671/2010/6. számú határozat alapján. Az eljáró önálló bírósági végrehajtó a két ügyet egyesítette. A bírósági eljárásban a felperes kérte a 32014/Ü/70134/2016/4. számú végrehajtási lappal indult végrehajtás megszüntetését a követelés elévülésére tekintettel. Az elsőfokú bíróság az 1/1965. (I. 24.) IM rendelet 70. § (2) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a váltószereződésből fakadó követelés a váltó esedékességétől (2010. november 1.) számított 1 év alatt elévült, amely a konkrét esetben 2012. január 5-e volt, mert a fizetési meghagyásos eljárás az elévülést megszakította. Erre tekintettel a bíróság megszüntette a végrehajtási eljárást. Az ítélet ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes kereseti kérelmének elutasítását. A másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. A másodfokú bíróság is megállapította a követelés elévülését, azonban álláspontja szerint az elévülési időre az 1/1965. (I. 24.) IM rendelet 70. § (1) bekezdése szerinti 3 éves elévülési időt kell alkalmazni. A fizetési meghagyás kibocsátása 2010. november 29-én az elévülést megszakította, így az 2013. november 29-én következett be.
- [3] 1.2. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte a 32014/Ü/70134/2016/4. számú végrehajtási lappal indult végrehajtási eljárás megszüntetéséről rendelkező elsőfokú, és azt helybenhagyó másodfokú ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Ezen kívül az Abtv. 53. § (4) bekezdése, valamint 61. §-a alapján kérte a jogerős ítélet, valamint a végrehajtási eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezés végrehajtásának felfüggesztését. Indítványában elsődlegesen az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a bíróságok több eljárási cselekménnyel megsértették a fegyverek egyenlőségének elvét. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében olyan bírósági végrehajtást is felfüggesztett, amely nem volt érintett a keresettel, és az ez ellen előterjesztett jogorvoslati kérelme pedig nem került elbírálásra. Előadta továbbá, hogy véleménye szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta az is, hogy az első tárgyalásra történő idézésről a tárgyalás megkezdését követően szerzett tudomást. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy az erre tett észrevételének elbírálása sem történt meg. Álláspontja szerint a bíróságok eljárásuk során megsértették az Alaptörvény R) cikkét, és nem tettek eleget az Alaptörvény 25. és 28. cikkében foglalt kötelezettségüknek. Az indítványozó álláspontja szerint a jogbiztonság sérelmével jár, valamint az Alaptörvény M) cikkében biztosított alapjogot is érinti, hogy az első- és a másodfokú bíróság eltérő elévülési időt állapított meg. Az indítványozó kifogásolta, hogy a bírósági ítéletek figyelmen kívül hagyták az Alkotmánybíró-

ság 1208/B/2010. AB határozatában foglaltakat, amelyben a testület azt állapította meg, hogy nem sérti a jogbiztonság követelményét, ha a jogalkotó a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény rendelkezésétől eltérően tíz évben határozza meg a követelés érvényesíthetőségének elévülési idejét. Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmánybírósági határozat alapján a bírósági végrehajtási eljárás megindítására így 2021. január 5-éig lehetősége lenne, így a 2016. március 3-án történt végrehajtási lap kiállítása nem tekinthető az elévülés beállta utáni cselekménynek.

- [4] 1.3. Az Alkotmánybíróság főtitkára hiánypótlási felhívás keretében kérte az indítványozótól, hogy jelölje meg egyértelműen az Alaptörvény XXVIII. cikke vonatkozásában, hogy pontosan mely szakaszok sérelmét állítja, valamint fejtse ki, hogy a sérelmezett döntések miért és mennyiben sértik az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát. Tájékoztatta továbbá az indítványozót, hogy alkotmányjogi panasz benyújtására az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben csak kivételesen – a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának, illetve a kellő felkészülési idő követelményének megsértése miatt – van lehetőség, ami jelen ügyben nem áll fenn. A főtitkár felhívta az indítványozó figyelmét arra is, hogy alkotmányjogi panasz csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható. Az Alaptörvény M) és R) cikke nem minősül az Alaptörvényben biztosított jognak, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható. Hasonlóképpen nem alapítható alkotmányjogi panasz az Alaptörvény bíróságok szervezetére és működésére vonatkozó előírásokat tartalmazó 25. és 28. cikkére. Az indítványozó a tájékoztatást és a hiánypótlásra való felhívást követően alkotmányjogi panasz indítványát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában tartotta fenn.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] 3. Jelen ügyben az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek, mely szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [7] 3.1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntésnek azonban kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [8] Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét állította a bíróságok több eljárási cselekménye (a végrehajtási eljárás felfüggesztése, a felfüggesztés ellen előterjesztett fellebbezés el nem bírálása, a nem szabályszerű idézés és az arra előterjesztett észrevétel el nem bírálása) miatt. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra kerül sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. A bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezetnie” {3325/2012. (XI.12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése tekintetében a támadott bírósági határozatokkal, az azokban foglalt idézésre, az eljárás felfüggesztésére és a jogorvoslatokra vonatkozó mérlegelési és jogértelmezési kérdésekkel kapcsolatban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, ame-

lyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel.

- [10] 3.2. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) cikkének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben is, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az Alkotmánybíróság 1208/B/2010. AB határozatában foglaltakat a végrehajtási eljárás elévülési idejének meghatározásáról, valamint eltérően határozták meg az elévülési időt. Az indítvány okfejtése a végrehajtási eljárás alapjául szolgáló követelés elévülési ideje meghatározásáról szóló bírói döntés szakjogi felülvizsgálatára irányul. Az elévülési idő meghatározása azonban olyan szakjogi kérdés, amelynek vizsgálata és értelmezése nem az Alkotmánybíróság feladata. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során ugyanis az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5], 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25], 7/2013. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [11] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az elévülési idő értelmezése vonatkozásában nem tartalmaz olyan alkotmányjogi érveket és körülményeket, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése tekintetében érdemi döntésre kiható alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [12] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alkotmányellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel. A kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 6.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1903/2017.

